

ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

FRANZ SCHUBERT. Newman Flower. Edil. Cassel & Company. London, 1949.—Το βιβλίο αυτό εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1928, με την ευκαιρία του έορτασμού της εκατονταετηρίδας του θανάτου του Σούμπερτ.

Μέσα στα 21 όμως χρόνια, που μεσολάβησαν από τότε έως τη χρονιά της δεύτερης έκδοσής του (1949), ο συγγραφέας του Newman Flower, Έγκριτος μουσικός και μουσικολόγος, δέν έπαψε τις έρευνές του γύρω από τη ζωή και το έργο του άγνωστου του αυτού συνθέτη, ανακαλύπτοντας νέα άγνωστα ως τώρα βιογραφικά στοιχεία κι ανέκδοτες έπιστολές του. "Έτσι, ύστερα από όλη αυτήν την έξουχιστική έρευνα, παρουσίασε τη δεύτερη αυτή έκδοση, πλουτισμένη με τό πόρισμα των νεότερων έρευνών του και πλούσια εικονογραφημένη, προσφέροντάς μας την πληρέστερη, απ' όσες έχουν γραφεί ως τώρα, βιογραφία του μεγάλου δασκάλου του Αίητ. Σ' αυτή η συγγραφία ζωντανεύει με κάθε λεπτομερεια όχι μόνο τη ζωή του Σούμπερτ, αλλά και όλο το περιβάλλον μέσα στο οποίο έζησε ο συνθέτης, παρουσιάζοντάς μας στην ιδιαίτερη τους ζωή τους φίλους του καλλιτέχνες, τους άρχοντες προστάτες του και γενικότερα όλη τη βιεννέζικη κοινότητα της γραφικά ρομαντικής εποχής εκείνης. Διαβάζοντας τη βιογραφία αυτή—γραμμένη με βαθύτατη συγκίνηση κι αγάπη, με βαμμάσιο λογοτεχνικό ύφος και με μοναδική ιστορική ακρίβεια—έχουμε την παραίτηση ότι ζούσαμε κι ήμεις στην ώραια εκείνη εποχή, μέσα στους ίδιους καλλιτεχνικούς κύκλους κι ότι παρακολουθούσαμε με τα ίδια μας τα μάτια όλεις της έκδηλώσεως της λιγύχρονης και λιγύχαρης ζωής του φταχτού και ταπεινού εκείνου ανθρώπακού που κατάχτησε όλόκληρο τον κόσμο με το τραγούδι του.

ESSAYS AND LECTURES ON MUSIC. Donald Francis Tovey. Collected, with an Introduction, by Hubert Foss. Edil. University Press. London 1949. — ΈΙναι γνωστό τό πόσο σημαντικό είναι τό μουσικολογικό έργο του άλλουτε καθηγητή του Πανεπιστημίου του Έδιμβούργου Donald Francis Tovey: άρθρα στη Βρετανική Έγκυκλοπαίεια, μελέτες, διαλέξεις κλπ. Όμως τό μεγαλύ-

τερο μέρος απ' αυτό τό έργο ήταν άπρόσιτο στο φιλόμουσο κοινό, γιατί βρισκόταν ακορπισμένο εδώ κι εκεί, σε περιόδικα, έφημερίδες, κ. δ. Γι αυτό ο κ. Hubert Foss πήρε την εύτυχισμένη πρωτοβουλία να συγκεντρώσει μερικά από τα σημαντικότερα δοκίμια και διαλέξεις του Έγκριτου αυτού μουσικολόγου, και να τις έκδοσει σ' ένα τόμο. Έτσι οι μελέτες αυτές, συγκεντρωμένες τώρα, παίρνουν, στα μάτια του αναγνώστη, όλη την πραγματική τους αξία, και παρουσιάζουν τό συγγραφέα τους όχι μόνο σαν ένα φιλόσοφο κι αισθητικό της μουσικής, αλλά και σαν ένα αξιόλογο ιστορικό. Τις μελέτες του αυτές τις χαρακτηρίζει μία πρωτοτυπία στο ύφος και στον τρόπο με τον όποιο πραγματεύεται τα διάφορα θέματα του, και μία βαθιά στοχαστική ευθουκρία. Από τις περιεχόμενες στο βιβλίο αυτό 18 μελέτες του, ξεχωρίζουν: Η μουσική δωματίου του Χάυντν, Η κονικήτητα στο Σούμπερτ, Η μουσική φόρμα και ματέρας, Η μουσική δωματίου του Μπάρμ, Όρισμένες άπόψεις της τέχνης της φόρμας του Μπετόβεν, Το ελαγνό άθλητικό ύφος του Χίντεμτ, Εισαγωγή στις καντέντες των κλασικών κονστάρτες, κ. ά.

Οι περισσότερες απ' αυτές τις μελέτες συνοδεύονται από χαρακτηριστικά μουσικά παραδείγματα. Το βιβλίο αυτό είναι έξαιρετικά χρήσιμο ίδιως στους καθηγητές και στους μαθητές της μορφολογίας κι ένδιαφέρει γενικά κάθε αισθητικό και κάθε ένημερωμένο μουσικό.

THE ORCHESTRA. Adam Carse. Edil. Max Parrish & Co Limited. London 1949.—Ο έκδοτικός αυτός οίκος άρχισε από καιρό την έκδοση μιας έξαιρετικά ένδιαφέρουσας και καλλιτεχνικότητας, σ' έκτύπωση και εικονογράφηση, σειράς βιβλίων, που πραγματεύονται διάφορα θέματα της μουσικής, που, άν και γραμμένα σ' έκλαικευτικό ύφος, είναι έξαιρετικά ένδιαφέροντα και διαφωτιστικά, ακόμα και για τον πιο μωρωμένο μουσικό.

Τό δέυδο κατά σειρά βιβλίο αυτής της έκδόσεως είναι άφιερωμένο στην ιστορία της όρχήστρας. Τό βιομια του κ. Adam Carse, καθηγητή και έταίρου της Βασιλικής Μουσικής Ακαδημίας αποτελεί μία άναμφισβήτητη έγγυηση για την αξία αυτού του βιβλίου, άν κρίνουμε από τις τόσο αξιόλογες έργασίες του: Η ιστορία της ένορχήστρας. Η όρχήστρα στο 18ον αιώνα, και τό περίφημο έργο του: Η όρχήστρα από τό Μπετόβεν ως τό Μπερλιόζ.

Ο κ. Carse σ' αυτό τό νέο βιβλίο του, The Orchestra, μας άφηνείται την ιστορία της όρχήστρας από τις πρώτες έκδηλώσεις της, δηλαδή από τα πρώτα αούδοτα όργανικά συγκροτήματα ως τη σημερινή όργανωμένη και μεγαλόπρεπα φανταχτερή ύπόστασή της. Αντλώντας μέσα από την πλούσια φλέβα των γνώσεών του, λύνει κάθε πρόβλημα κι άπορία που εύλογα γεννιέται στον κάθε μουσικό και στον κάθε άκροατή, για τό πός ήταν συγκροτημένη ή όρχήστρα σε κάθε εποχή, ποιά είναι ή ιστορία των όργάνων της, πός εξέλιχθηκε ή διάταξη τους μέσα στο όργανικό συγκρότημα, καθώς και τό ταίριασμά τους για να πετυχαίνονται τα διάφορα ήχητικά τέμπερα, ποιοι ήσαν οι διασημότεροι σολίστ και διευθυντές όρχήστρας σε κάθε εποχή, και, γενικά, φαίνεται άπλετα και τις πιο σκοτεινές, από ιστορικής άπόψεως, πλευρές του πλουσίου αυτού και πολύπλοκου αυτού όργάνου. Τό βιβλίο αυτό είναι πλούσια διακοσμημένο με καλλιτεχνικότερες εικόνες, μερικές έγχρωμες, παρμένες από διάφορα παλιά μουσικολογικά συγγράμματα και ζωγραφικούς πίνακες. Στην όρχή της ιστορίας αυτής βρίσκουμε μία έξαιρετικά ένδιαφέρουσα εισαγωγή, γραμμένη από τό διάσημο Άγγλο μαέτρο sir Adrian Boult, όπου άναφέρει πολλές προσωπικές του άναμνήσεις και παρατηρήσεις.

ΣΠΥΡΟΣ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ

•ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ•